

יעקב שרת / איש מאדים אלוהים כועס

אלוהים כועס, כועס מאוד, ומי לא יודע, שאלוהים היהודי יודע לכעוס — בזעם, בעברה, בחרון אף, בחמתו כי רבה! מדוע ולמה אתה כועס, אלוהים? אלוהים לא עונה. מזמן שניתנה נבואה לשוטים הוא לא עונה. נגמר. אין קומוניקציה עם אלוהים. אי-אפשר לדעת מה הוא חושב, מה הוא רוצה, למה הוא מתכוון. מפני שהוא שותק כל הזמן, וכאשר מישחו שותק, לעולם אינך יכול לדעת מה מתרחש אצלו שם בתוך-תוכו, במחשבותיו ובשרעפיו.

וכך נוצר מצב לא פשוט: העם איבד את אמצעי התיקשורת האחרונים שלו עם אלוהים. מאז — וזה כבר עניין של אלפי שנים — העם היהודי, זה העם הניבחר על ידי אלוהים מכל העמים למטרתו האלוהית על פני תבל רבה — יכול רק לנחש. מה יצא מכל הניחושים הללו אנחנו רואים במו עינינו. כל זב ומצורע, כל זגדוס ובלגן — שלא לומר הרש שוטה וקטן, ואפילו, שומו שמים, אשה — טוען שהוא יודע מה אלוהים רוצה בסימנים, "בעזרת השם" ו"ברוך נשם" על שפתייו. אחד יודע שאלוהים אנטי-ציוני ואחד יודע שאלוהים ציוני, אחד יודע שאלוהים נץ ואחד יודע שאלוהים יונה, אחד יודע שאלוהים ימני ואחד — שאלוהים שמאלני שרוף, אחד יודע שאסור לערב דת בעיסקי מדינה, דת, צבא, "אל על" ודולפינריום — ואחד יודע שאלוהים גורס — מה גורס! — תובע ההיפך.

כל האלוהימים האחרים, שגם הם כבר השתקו ונאלמו דום מזמן, הספיקו להבהיר למאמיניהם על אדמות שלא יקחו בצד — נות יתרה את החיים שם, למטה, שישתדלו להיות לידים טובים, אבל שלא יסמכו על אלוהים ויסתדרו בינם לבין עצמם. כי מה שהיה פעם לא יהיה יותר. אלוהים לא יתערב יותר בענייני העולם והאדם. זה התחיל לשעמם אותו כבר לפני כמה אלפי שנים. אומנם, פה ושם נמצאו מי שהתווכחו והתקוטטו על עובדות-חיים בסיסית זאת. היו שהעזו לקבוע, שהם הם היודעים מה אלוהים שלהם רוצה והירשו לעצמם לגנות ולהוקיע כל מי שכפר במונר פולין זה, שנטלו לעצמם בלי כל הוכחה שאכן הוא מגיע להם. התוצאות היו פשוטות מאוד: מלחמות דת אכזריות, נוראות. מי לא יודע לאלה מעשי תועבה, אכזריות וקטל מסוגלים בני אדם, תמימים ורוגעים אך אתמול, כששם אלוהים על שפתייהם היו.

התוצאה המופלאה של מלחמות הדת — במקום שהן התחוללו — היתה הפרדת הדת מן המדינה, מפני שבכל מקום שהן התחוללו ניצחו האנשים שאמונם אלוהים לא רוצה להתקשר עם האדם, אין ברירה לאדם אלא לקחת את העניינים בידי-הוא, וככה באמת לקחו את ענייניהם בידיים, ובתאום נוכחו שזה אפשרי, וכאילו תבלול ירד מעיניהם, כאילו מחסום נפל לפנייהם, והמדע התחיל להתפתח ולשגשג ולהעניק קצת נוחות לאדם, שכמוכן, אל נשלה את עצמנו, נשאר אדם, כלומר נון לחיות עם בעיות קיום מכל המינים, שלא תמיד אפשר להספיק להתמודד בהן במנות שנות חיי אדם.

ראו, רבותי, איפה עומדות המדינות שבהן הופרדה הדת מהמדינה — אנגליה, גרמניה, ארצות-הברית, למשל — ואיפה עומדות אלה שלא ידעו מעולם מאבק אלים ונחרץ בין המדינה והדת כמו רוסיה, איטליה, ספרד, איראן או סעודיה; איפה היו ושנן דיקטטורות טוטליטאריות ואיפה פורחת הדמוקרטיה, איפה שיגשו ומשגשגים מחנות הסגר ומחנות עבודת פרך וטיפולי שמן קיק ואינקוויזיציות ותולדות ועריפות וקיצוצי אברים בכרך השוק. וכשיו קצת במאוחר, הייתי אומר, אבל, ברוך השם —

ישראל המפגרת הגיעה למלחמת הדת שלה. שוטה מי שטוען, כי אנחנו מאויימים פה על ידי ימי הביניים! להיפך! סוף סוף ימי הביניים שלנו מאויימים! תיכף ומייד נראה מי פה חזק יותר, הקידמה והנאורות או מורדות האור והאפילה? תיכף ומייד ניווכח בעליל, כי הרוב הדומם והסובל, זה שנדמה שאין לו שום אמונה והוא מוכן לכוף ראשו לפני כל מיני כיתות וסיעות שונות ומשונות, שמחזיקות את אלוהים בזקן ומצמידות את אוזניהן אל פיו לשמוע את פיסקי ההלכה שלו, כי הרי להם יש אמונה — גילה שיש לו אמונה כה בסיסית, עד שהוא פשוט לא מרגיש בה כשם שהוא אינו חש שהוא נושם או מדבר פרוזה — האמונה הזכותו לחיות כרצונו הריבוני ולא לפי תכתיבים של מטורפים, הטוענים ללא שום הוכחה ממשית כי הם יודעים שיש אלוהים, ולא זו בלבד שלא גם יודעים מה הוא רוצה ולמה הוא מתכוון. כן, פשוט מחוסר ברירה אחרת הולך לקום פה עם שלם, ולגלות שהוא מאמין בעצו בחירות הפרט מכלכלי הדת, והגילוי הזה כל כך חשוב בחיי אדם ועם, עד שצריך לברך, "הגומל" לאותו אלוהים אילם, שסוף סוף העניו היום למה שהגיעו עמים נאורים לפני מאות שנים. אז תנו תודה לארכיאולוגים שלנו ולנטורי קרתא גם יחד, וגם למוקיונים המתאמרים להיות פה לאלוהים.

אם אין אלוהים, אז אוי ואבוי יהיה לכל המדברים בשמו. מי הפריע להם להתעסק בכשפים האלוהיים שלהם בחצרותיהם, בבתייהם, במרכזיהם? עכשיו, שהם הגיומו קצת, הם פשוט יצטרכו ללמוד היכן מקומם בדרך הקשה.

ואם יש אלוהים — הוא כועס. הוא כועס, מפני שאת החלטתו להאלים הוא לא ישנה, ואם איזה אידיוט שם, למטה, מתחיל לעשות עניינים בשמו ועוד מוסג לאחר בכוח — זה פשוט מפחית מהיוקרה השמימית שלו.

כן, יש עוד אפשרות אחת: שהרוב בישראל אינם חושבים כמוני, ואיש לא יזעק אל דגל המלחמה על חירות הפרט נגד הדת. אני מתפלל לאלוהים, שאפשרות זאת בלתי-אפשרית, מפני שאם היא תתממש לא יתחשק לי לחיות אפילו במאדים הפרטי שלי.

רב ראשי לעצמות

פעם הוא התרוצץ מהר אל הר, מפסיגה לפסיגה, ולא פסק מתקוע בשופרו האישי. שוו בנפשכם שבאחת מאותן תקיעות

היתה נבקעת האדמה, והמשיח היה בוקע מתוכה רכוב עלי אטונו הלבנה! הרי אז היה הרב הראשי שלמה גורן נכנס להיסטוריה כמסייע לגאולת עם ישראל והעולם כולו! אללי! התקיעות שהוא תקע ברוב להט מייד לאחר תום מלחמת ששת הימים בחר הבית, בחברון, בהר סיני ואיפה לא — הסתיימו כנמיחה רגילה — בלי משיח ובלי אתון, ורק כל מי שהיה חמור נשאר חמור. חבל, אבל זהו זה.

עכשיו הוא רדוף כפייה ודיבוק אחרים. עכשיו הוא מתרוצץ מאתר לאתר, מלקט עצמות, גולגלות, שיניים, מצלם שלדים, תוחם גבולות בתי-קברות ברחבי ארץ-ישראל ועושה חיים משוגעים בשעשועי מוות ונקרופיליה, כמו שנאמר בתורתנו הקדושה: "וישכב עם אבותיו."

כלומר, בינתיים הוא חי ושוב עם עצמותיו, העצמות שיגע ומצא בחיטוטיו באדמת ירושלים, וכל זה כדי להבטיח ש"בעוד חמישים שנה לא יחשפו את עצמותיו-הוא מקברן." מה יש פה לדבר, הרב הראשי הזה הוא בעצם איש עדין מאוד, איש שלא יכול לישון בלילה מרוב עוגמת נפש על חילול קברים, איש עדין מאוד, שבמו ידיו מלקט בלי הרף שיברי שלדים ושרידי גוויות ופגרים, ואוגר אותם בשקים ובמעטפות כאספן כפייתי מיומן. ממש מרנין את הלב לדעת, שהרב הראשי "שלך", זה שאמור להיות הרועה הרוחני שלך בתור מי שמוגדר כאשכנזי בישראל, מצא לעצמו ריפוי בעיסוק בעצמות, לעת זיקנה.

אולי אפשר להשיג כמה עצמות יפות ולמור אותן אי-שם במקום רחוק — כדי שהרב הראשי לעצמות היבשות ימהר לשם, ימצא לו עניין לענות בו לזמנה, ישב לו שם בשלום עם עצמותיו ויניח לנו לחיות פה בשלום?

אחרת אני חושב שיהיה שמה, שמה מאוד — וחבל על העצמות.

גבעונמיה

עסקי העבר והארכיאולוגיה בלעו בכל פה את עלילות "המדינת יות החדשה" של ממשלת ישראל במשחים הכבושים, שפתאום נתברר שהיא לא חדשה או אף לא קיימת בכלל, וכך יצא שהבוז שיש בקדרה בילבלו את דעתם של היהודים כהוגן: יש מדיניות או אין מדיניות, מדיניות חדשה או ישנה?

אך את היהודים זה בילבל, את הערבים לאו דווקא. אם איני טועה, הם כבר קיבלו כל כך הרבה שיעורי "כבדהו וחשדהו", עד שהתחסנו בפני הצהרות מעורפלות שקברניטי המדיניות מרעיפים סביבם. ומי שראה את הקברניט המחייך מבעד לזקן ההדר של בן-אלישר בהצהירו במישר טלוויזיה באדנות נעלה עד כדי בוז, שהפלשתניים נועדו, בעצם, להיות גבעונים, ובשונה מכל עם אחר עלי אדמות אין להם שום זכות לתבוע ריבונות לאומית בשטח שבו הם מהווים רוב מוחלט, בוודאי יבין למה אני מתכוון באומרי שהערבים לא התבלבלו. האוטונומיה-גבעונמיה פשוט אינה מושכת אותם.

לכן אני מפקפק מאוד אם אריאל שרון ושות' ימצאו להם קוויזלינגים ועראבן-ראטים. הם בהחלט עשויים לכופף לערבים את הראשים ואת הזרועות, ולעשות להם את המוות במדיניות ישנה או במדיניות חדשה. אבל קוויזלינגים? אינו נראה.

השוטר הייב להיראות

מזל שהם היו ערבים, אילו הם היו יהודים, וכל הארץ היתה מתעטפת באבל לאומי, והמיסטרות השחורות בעתונים היו חוגגות על פני עמודים שלמים, עם תמונות ובלעדיתהן, והטלוויזיה היתה מראה מחזות זוועה בבתי הקברות ובבתי-החולים, וכו' וכו' — כן, אילו הם היו יהודים, הכנסת ההיסטורית היתה מחליטה חיש מהר להגשים את ההצעות המופלאות להדביק אות קין לכל רכב נגה, ולהטיל עונשי מאסר כבדים על עבריני תנועה בדרכים.

מילא, אות הקין הזה לא יעלה כל כך ביוקר, אבל להכניס את כל נהגי ישראל לכלא — זה כבר עניין אחר בחור הוא אמרה. מניין היו לוקחים את כל הכסף הדרוש לתכנן ולהקים ולהחזיק עשרות בתי-כלא ומחנות עבודה? מניין היו לוקחים את הכלאים ואת כל שאר עובדי מנגנון הכלא, לרבות פסיכולוגים ועובדים סוציאליים, לטיפול באוכלוסיית הכלא הענקית — וזה כאשר כבר היום מציעים מומחים לשחרר אסירים בטרם ריצו את עונשם, שכן בתי הסוהר הפרימיטיביים שלנו כבר מתפוצצים מרוב אוכלוסייה?

מזל, מזל שהם היו ערבים! אבל מה? מחר זה יכול לקרות ליהודים באותה צורה, באותו מיספר ואפילו באותו מקום. אז בואו לא ניכנס להיסטריה כל עוד זה לא קרה, כל עוד בסך הכל נהרגים שיניים-שלושה-ארבעה ביום ולא יותר, ונסכים כי הדרך הזולה ביותר למניעת תאונות היא הצבת שוטרים בדרכים.

בואו נחליט, למשל, שבשלב זה של התפתחותנו הלאומית בעיית החניה על מידרכות היא מישנית לבעיית הקטל בכבישים, נלביש פירחחים במדי שוטרים, ונעמיד אותם בצמתים המרומזרים ובנקודות מפתח אחרות, כדי שירשמו את הרפורטים שלהם שם לכל נהג מהיר מדי או חוצה איתות אדום.

תתפלאו כמה הפטנט הפשוט הזה של שוטרי תנועה נראים הינו יעיל, זול ומייד.

במדינה

ישראלים בחו"ל

צבר חצוף

בבית השגריר

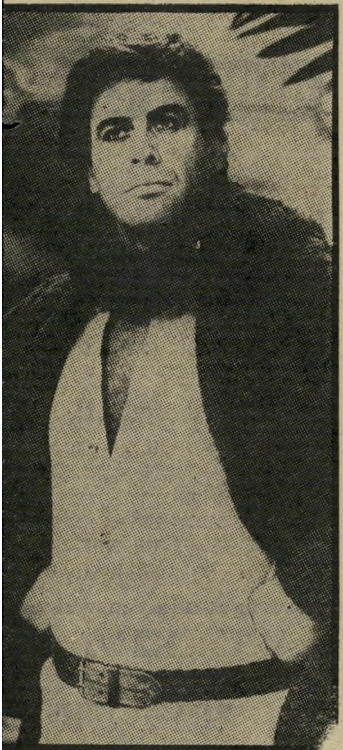
שחקן ישראלי נוחז הצנחה

בדונדון — אך אין מזכירים

את מוצאו הישראלי

במחזה הזוכה בהצלחה מסחררת על בימת תיאטרון היימארקט ב" לונדון, כפי שנשמע, מופיע בתפ" קיד השלישי חשיבותו שחקן יש" ראלי בשם אהרון אפלה.

המחזה שנכתב על-ידי פיטר יוסטינוב, שגם בתו משחקת ב" מחזה, מספר על ארץ קומוניסטית פרימיטיבית ועל השגריר הבריטי באותה ארץ. כל המחזה מתרחש בביתו של השגריר, גבר אלגנטי בגיל העמידה (השחקן איין קרמי-

איפדה ב"כפי שנשמע"

דומן עם אשת-השגריר והמזכירה

כל) ואשתו המשועממת — השח" קנית דבורה קר.

אחרי ארוחת-בוקר שיגרתית פורץ לפתע. דרך חלון המירפסת, גבר צעיר ויפה-תואר. הוא מציג את עצמו כמשורר הלאומי של אותה מדינה, המחפש מיקלט ב" ארצות-הברית. בטעות קפץ לשגר" רירות הבריטית הסמוכה.

חיוניות חייבת. מאותו הר- רגע הופך הצעיר את החיים ה" משעממים בשגרירות להילולה מסחררת. בכוח משירתו הפיסית וגישתו החופשית לאגשים הוא הופך מאהבן של אשת-השגריר ושל מזכירתו כאחת. ורק כאשר הוא עובר לשגרירות האמריקאית, מש" תחרר משק-הבית מחיוניותו החיי- תית, והזור לחיים רגילים, אשר לעולם יישארו מוחתמים בחותמו של המשורר השובב.

המחזה הוא פארסה קלילה ומיר- עד לשעשע. מישחקם החביב של דבורה קר ואיין קרמיכל, המתיי- חסים למחזה כלמהתלה, מבלית את מישחקו הפרוע יותר של אפלה. הוא מתנהג בבית השגריר כמו צבר ישראלי חצוף, וכך הוא גם נראה, במעילו הענקי וזהו החשוף.

משום-מה אין נוכר בתוכניה, ה" מפרטת את תולדות חייו הישיגיו האמנותיים, מוצאו הישראלי.